

Det kgl. Justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

12.12.12

Deres ref.: 201203933

NOU 2011:16 – Standardisert personskadeerstatning – høring.

Vi viser til Deres høringsbrev av 12 juni i år og overnevnte utredning.

Norges Taxiforbund (NT) vil begrense sin uttalelse til de temaer som forutsetningsvis har størst betydning for våre medlemsbedrifter.

Innledningsvis vil vi presisere at vi støtter tanken om en standardisering av utmålingsreglene for personerstatning. Dette vil forhåpentligvis kunne medføre en langt enklere og mer effektiv utmåling av erstatningen, enn med dagens individuelle utmålingspraksis. Det er også grunn til å tro at disse reglene vil medføre færre prosesser for domstolene.

Utvalget bygger på den forutsetning om at dagens nivå på utbetalinger fortsatt skal gjelde. Vi er noe usikker på om denne forutsetning vil slå til, men forutsetter at et eventuelt noe høyere nivå på utbetalingene lett vil kunne pulveriseres, idet de aller fleste i dag har en forsikring som dekker et eventuelt rettslig erstatningsansvar man kan komme i. I denne sammenheng vises til at det ved fastsetting av fremtidig tap skal rundes av oppover til nærmeste halve grunnbeløp, noe som tilsier en overkompensasjon i de fleste tilfeller.

Når det gjelder fradrag i erstatningen kan vi slutte oss til utvalget synspunkter. NT vil imidlertid understreke at det som altoverveiende hovedregel ikke bør medføre fradrag som følge av forsikringsutbetalinger finansiert av den skadelidte eller andre, på dennes vegne. Vi mener fradrag her bare bør gis for å hindre klart urimelige utslag. Skadevolderen bør ikke nyte fordel av at skadelidte hadde forsikret seg godt.

2.

En avgjørende forutsetning for at det skal ytes "full" erstatning er valg av kapitaliseringsrente. Vi kan fullt ut slutte oss til utvalgets vurderinger på dette punkt. Med dagens rentenivå – og det ser ut til å vare en stund – er det urealistisk å forvente en årlig avkastning på 5%, slik rettspraksis har gjort i lengre tid. Vi mener at spørsmålet om denne rentesatsens størrelse bør utredes særskilt før lovendringene om standardisering trer i kraft. Gjennom de femårige revurderinger av tabellene som skal nyttes ved utmålingen vil man – i fremtiden – ha en god mulighet til å vurdere den aktuelle rentesatsen.

NT slutter seg til utvalgets flertall når det gjelder spørsmålet om erstatningen skal ytes som engangserstatning og ikke i terminer. Utmåling av terminerstatning bør helt klart være unntaket fra hovedregelen og ikke nyttes utenom de tilfeller hvor en engangsutbetaling vil kunne virke sterkt urimelig.

Når det gjelder den sikkerhetsventil utvalget foreslår for å kunne utmåle en individuell erstatning vil NT presisere at dette unntaket bør begrenses til de få tilfeller hvor en standardisert erstatning vil være sterkt urimelig ovenfor skadelidte. Effekten av en standardisering vil lett falle bort ved utstrakt bruk av en unntaktshjemmel og det vil fort bli prosesser om hvorvidt unntaksbestemmelsen kommer til anvendelse i den konkrete sak. Vi slutter oss således til utvalgets forslag om grensen på 3 G for at erstatningen skal fastsettes individuelt.

Når det gjelder relevante tidspunkter for utmåling av erstatningen slutter NT seg til de vurderinger utvalget har gjort, ved at det avgjørende for utmålingen vil være tidspunktet for konstatering av skaden og dens omfang. Dette gjelder særlig ved de situasjoner hvor skadelidtes helse gradvis forverres.

Vi slutter oss også til utvalgets synspunkter på oppgjørstidspunktet. Så lenge tap i fremtidig inntekt knytter seg til grunnbeløpet på oppgjørstidspunktet vil dette skape en oversiktlig og effektiv måte å beregne slikt tap på. Dersom grunnbeløpet ikke justeres like mye som fallet i pengeverdien vil dette kunne justeres ved de femårige revisjonene av tabellene. Vi stiller oss dog noe undrende til at erstatning for skatteulempen setter forskjellig, avhengig av om skadelidte på oppgjørstidspunktet hadde fylt 30 år eller ei.

Når det gjelder **inntektstaperstatning** for voksne vil vi bemerke:

Vi slutter oss til utvalgets utgangspunkt om at grunnlaget for erstatningsberegningen er skadelidtes inntekt i året forut for skaden, forutsatt at denne ikke skiller seg vesentlig ut, rent historisk sett.

Det er dog et problem at det foreslåtte systemet ikke tar høyde for fremtidig lønnsutvikling, noe som vil kunne slå urimelig ut for særlig yngre skadelidte som forutsetningsvis etter ville ha oppnådd høyere avlønning med årene. Etter vårt syn bør det derfor legges inn i beregningene av standardsatsen at så hadde blitt tilfelle. Vi er således uenig med utvalget i at skadelidte alene må bære risikoen for dette.

3.

NT kan slutte seg til utvalgets forslag om at antatt årsinntekt skal rundes av oppover til nærmeste halve grunnbeløp, selv om dette vil gi en viss grad av overkompensasjon. Å benytte seg av mindre inntektsintervall ville gjort systemet mer tungrodd og tabellene svært uoversiktelige. Det er viktig at inntekten forut for skaden lett kan dokumenteres og vi slutter oss til at selvangivelsen i året forut for skaden bør legges til grunn for fastsettingen. I dette ligger også at vi er enige med utvalget i at inntekter som ikke er oppgitt til ligningsmyndighetene ikke skal inngå i beregningen av skadelidtes inntekter forut for skaden.

NT organiserer enkeltmannsforetak som har drosjeløyve i henhold til yrkestransportlovens § 9. Det er lagt til grunn at virksomheten må drives i slikt foretak. Det er således ingen problemstilling for oss om det tas ut lite lønn og desto større utbytte. Ettersom personinntekten da også vil reflektere arbeidsfri inntekter – overskudd av ansattes virksomhet, finner vi at dette ikke bør lede til at man forlater det utgangspunktet om at personinntekten legges til grunn ved beregningen av fremtidig tap. Det er imidlertid et kompliserende element at skadelidt selvstendig næringsdrivende fortsatt til kunne ha inntekter av virksomheten, selv om vedkommende ikke kan arbeide der selv. Så vidt skjønnes tar ikke de foreslåtte tabeller høyde for dette. Etter vårt syn er det ikke fullt ut mulig å ta høyde for dette i et standardisert system for fastsetting av erstatningens størrelse.

Fradraget for trygdeytelser bør gjøres individuelt. Som påvist av utvalget vil konkrete omstendigheter i forhold til den enkeltes livssituasjon ha betydelig påvirkning på hvor stor trygdeytelsene vedkommende har krav på. For å sikre full erstatning bør derfor dette fradraget gjøres individuelt, slik at underdekning unngås.

Utvalget foreslår en ytre ramme for erstatningsnivået på 19 G. Vi har vanskelig for å se hvorfor akkurat dette tallet er valgt, men er enig i at det bør settes et "tak" når man velger en standardisert løsning. For de som har lønnsinntekter over dette taket vil det enkelt la seg gjøre å forsikre seg mot tap som følge av særlig høy inntekt.

Når det gjelder "gulvet" i den standardiserte ordning er vi enige i at dette bør innføres. Som tidligere nevnt er det i dag enkelt – og relativt billig – å forsikre seg mot slikt ansvar. Når den som skal betale for skaden er et forsikringsselskap er dette fullt ut akseptabelt, slik utvalget legger til grunn. At en privatperson, som velger ikke å forsikre seg, kan komme dårlig ut på grunn av dette, må vedkommende finne seg i. NT slutter seg til flertallet i utvalget som velger å plassere dette "gulvet" på 5 G. Vi viser her til utvalgets begrunnelse for å legge "gulvet" på dette nivå. Dette vil også kunne sikre de som i dag arbeider – ufrivillig – deltid en rimelig erstatning.

Når det gjelder **merutgifter** bemerkes:

Vi er enige med utvalget i at slik merutgiftserstatning bør fastsettes individuelt. Hvilket behov en skadelidt vil ha for ekstra hjelp i hjemmet, medisiner etc. vil variere så mye at vi

4.

vanskelig kan se at dette lar seg fastsette gjennom en form for standardisert erstatning. Vi er derfor uenige med utvalget i at det fastsettes et generelt grunnlag for pleie- og omsorgsutgifter på 2 G, som hovedregel. Kravet om at dette ikke skal gjelde når dette vil gi "kvalifisert urimelige resultater" er etter vårt syn for stivbent.

Overnevnte er våre bemerkninger til NOU2011:16.

Med vennlig hilsen
Norges Taxiforbund

Runar Kehlin
Advokat